

Datum	Dnr
2020-04-28	2919-19
Handläggare	Direkt
Joacim Johannesson	010-698 61 51
joacim.johannesson@havochvatten.se	

Delredovisning av regeringsuppdrag om att vidareutveckla den maritima strategins indikatorer och redovisa en uppföljning av den maritima strategin

1. Uppdraget

Den 22 augusti 2019 fick Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) i uppdrag av regeringen att vidareutveckla den maritima strategins indikatorer och redovisa en uppföljning av den maritima strategin (Regeringen, Infrastrukturdepartementet 2019-08-22 I2019/02252/TM I2019/00648/TM (delvis)).

Arbetet ska utgå från indikatorer och modeller för årlig och fördjupad uppföljning såsom beskrivs i Havs- och vattenmyndighetens rapport "Uppföljning av den maritima strategin" (dnr N2018/00937/MRT).

Uppdraget består av följande delar:

1. Utveckla indikatorerna, såsom relevanta myndigheter finner lämpligt
2. Utveckla nya eller vidareutvecklade indikatorer för maritim innovation, maritim turism, klimat och folkhälsa
3. Följa upp den maritima strategin med hjälp av indikatorerna, dels en årlig uppföljning (för 2020), dels en fördjupad uppföljning
4. Utveckla ett grafiskt upplägg för presentation av indikatorerna

Denna redovisning avser den delredovisning som HaV ska göra enligt uppdraget. HaV ska senast den 31 augusti 2020 slutredovisa uppdraget.

Delredovisningen avser delar 1 och 2 i listan ovan.

Uppdraget genomförs i samverkan med Boverket, Energimyndigheten, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Statistiska Centralbyrån (SCB), Tillväxtverket, Transportstyrelsen, Trafikanalys och andra berörda myndigheter och aktörer.

WSP Sverige AB har HaV:s uppdrag att bistå myndigheten med stöd vid genomförandet av uppdraget och har lämnat underlag till denna delredovisning.

2. Uppföljning av den maritima strategin

Regeringen presenterade den 28 augusti 2015 en svensk maritim strategi – för människor, jobb och miljö. Strategin utgör ett inriktningsdokument för det fortsatta arbetet med att utveckla de maritima näringarna och bygger på tre likställda perspektiv *Hav i balans*, *Konkurrenskraftiga maritima näringar* och *Attraktiva kustområden*.

I strategin formuleras också en vision:

”Konkurrenskraftiga, innovativa och hållbara maritima näringar som kan bidra till ökad sysselsättning, minskad miljöbelastning och en attraktiv livsmiljö.”

Den maritima strategin omfattar och integrerar politik inom närings-, arbetsmarknad-, kultur-, miljö-, energi-, transport-, turist-, fiske-, innovations- och regionalpolitik.

Regeringen har det övergripande ansvaret för genomförandet och finansieringen av den maritima strategin och dess handlingsplan.

I strategin framgår att indikatorer för uppföljning bör identifieras. Syftet med indikatorerna är att de över tid ska ge bättre kunskapsunderlag inför framtida beslut om maritima frågor i Sverige, och säkra en stark hållbar blå ekonomi i Sverige.

Regeringen uppdrog 2017 åt HaV att i samarbete med relevanta myndigheter utveckla strategins indikatorer. Uppdraget redovisades i februari 2018 i rapporten Uppföljning av den maritima strategin¹.

I rapporten föreslår HaV att den **årliga uppföljningen** görs med hjälp av ett begränsat antal indikatorer som visar utvecklingen:

- Inom strategins perspektiv, *Attraktiv kustområden*, *Konkurrenskraftiga näringar* samt *Hav i balans*
- Inom strategins åtgärdsområden, *Friskt hav*, *Kunskap och innovation*, *Planering med maritimt perspektiv*, *Funktionella regelverk och tillståndprocesser*, *Internationellt samarbete* samt *Förutsättningar för näringslivet och branschspecifika åtgärder*

¹ <https://www.havochvatten.se/download/18.4fb25a86161d5b963fc42aea/1520601737669/rapport-2018-11-uppfoljning-maritima-strategin.pdf>

Indikatorerna i den årliga uppföljningen utgår från senast tillgängliga data. Indikatorn relateras till närmast föregående års data.

Indikatorernas exakta utformning varierar beroende på vad som ska bedömas och hur data ser ut.

HaV föreslår i rapporten även hur en **fördjupad uppföljning** kan genomföras vart tredje år. Den fördjupade uppföljningen syftar till att ge en fördjupad bild och analys av näringarnas och kustområdenas utveckling samt strategins genomförande och resultat. Den fördjupade uppföljningen byggs därför upp av

- En kvalitativ kommenterande analys av utvecklingen av de indikatorer som redovisats årligen
- Kompletterande analys av för strategin viktiga mål, med hjälp av information som inte ingår i den årliga uppföljningen

I rapporten identifierades ett utvecklingsbehov när det gäller statistik om innovation, maritim turism och sociala hållbarhetsaspekter.

Regeringen uppdrog 2016 åt SCB att utveckla statistiken om de maritima näringarna. Uppdraget redovisades i rapporten "Rapportering av regeringsuppdraget att utveckla statistiken kring de maritima näringarna". I rapporten framgår att statistiken om maritim turism behöver utvecklas.

3. Om kvalitetsöversyn och utveckling av indikatorer

Havs- och vattenmyndigheten har genom tidigare regeringsuppdrag tagit fram 26 indikatorer för uppföljning.² Inom nuvarande uppdrag har en kvalitetsöversyn av den befintliga uppsättningen indikatorer utförts. Kvalitetsöversynen har resulterat i att vi föreslår att vissa indikatorer revideras eller ersätts enligt vad som presenteras nedan.

² <https://www.havochvatten.se/hav/samordning--fakta/samverkansomraden/maritima-strategin/uppfoljning-av-den-maritima-strategin.html>

Kvalitetsutvecklingen har utgått från den bedömningsmodell som låg till grund för utvecklingen av indikatorerna i det ursprungliga regeringsuppdraget.

3.1 Kriterier för uppföljningsindikatorer

I syfte att skapa tydligare systematik och principer för de föreslagna indikatorerna har en enkel bedömningsmodell tagits fram. Modellen ska svara mot de grundläggande krav som regeringen ställer på de indikatorer som används för uppföljningen. Modellen utgörs av kriterier som ska peka på de avvägningar mellan olika intressen, mål, kostnader och praktiska möjligheter som alltid kännetecknar framtagandet och nyttjandet av den här typen av indikatorer. Följande kriterier har tillämpats:

- *Relevans* – Indikatorn ska vara relevant för uppföljningen av strategin, dess övergripande mål och syften
- *Repeterbarhet* – Indikatorn ska svara upp mot kravet på att utgöra grunden för en årlig uppföljning
- *Reliabilitet* – Data ska vara av tillräcklig kvalitet för att bedömas som tillförlitlig i relation till sammanhanget
- *Resurseffektivitet* – Framtagandet av data för indikatorn ska ske inom en kostnadsram som svarar mot det mervärde som indikatorn kan ge (hänsyn ska tas till om data samlas in för andra ändamål så att synergier kan uppnås)

Med utgångspunkt i dessa fyra kriterier har samtliga 26 befintliga indikatorer för uppföljning av strategin prövats. Dessa kriterier har också legat till grund för vårt förslag till nyutveckling av indikatorer.

Därtill har *kommunicerbarhet* ingått som ett perspektiv i kvalitetsöversynen av indikatorer. Detta mot bakgrund av att uppföljningen av indikatorerna – enligt så som det formulerats i regeringsuppdraget - över tid ska kunna fungera som ett kunskapsunderlag i beslutsfattande kring maritima frågor.

3.2 Begreppet kustområden

I uppföljningssystemet används begreppet kustområden för att forma flera indikatorer. Med kustområden avser vi det område från strandlinjen och tio km inåt land. Till kustområdet i denna definition hör också *allt* område utanför strandlinjen – dvs. öar ingår i sin helhet i kustområdet oavsett hur stora de är. Tätorter med fler än 10 000 invånare ingår dock ej i definitionen även om de helt eller delvis ligger i kustområdet. Även områden runt och i de fem största sjöarna dvs. Vätern, Vättern Mälaren, Hjälmaren och Storsjön ingår med samma avgränsning.

När indikatorer för kustområdena bygger på att de relateras till "övriga Sverige", görs också i begreppet "övriga Sverige" samma undantag för tätorter med fler än 10 000 invånare. Syftet är att öka relevansen i jämförelsen mellan kustområdena och övriga Sverige. Genom att undanta tätorter över 10 000 invånare även från jämförelsebasen (övriga Sverige) så säkerställer vi att vi jämför lika med lika, dvs. landsbygder och mindre orter vid kusterna med motsvarande i övriga landet.

4. Indikatorer som bör förtydligas, justeras eller läggas till

Här redovisas indikatorer som behöver förtydligas eller justeras Samtliga indikatorer, dvs. även de som kvarstår oförändrade, återfinns i bilagan. "P" relaterar till maritima strategins perspektiv och "ÅO" till strategins åtgärdsområden. Eftersom nya indikatorer tillkommer kommer numreringen av indikatorerna att ses över.

4.1 P1 Miljöpåverkan i havet

Indikatorn består av två delar: Andel av det totala svenska havsområdet med hög miljöpåverkan och andel med låg miljöpåverkan.

Indikatorn som baseras på ett stort antal underlag tas fram genom bedömningsverktyget Symphony. För närvarande uppdateras inte underlagen årligen. Indikatorn är därför inte lämplig som årlig indikator, dvs. den uppfyller inte kriteriet repeterbarhet.

HaV föreslår därför att indikatorn i sin nuvarande form utgår som årlig indikator. HaV ser för närvarande över möjligheten att ersätta den med en alternativ indikator. Samtidigt kan påpekas att flera andra indikatorer rör perspektivet miljöpåverkan och belastning, såsom övergödning (ÅO1), gifter (ÅO2) och hållbara fiskbestånd (ÅO3). Vi föreslår även en ny indikator för marint skräp, samt utreder en ny indikator som rör förvaltningen i form av inrättat marint i områdesskydd. Båda indikatorerna presenteras i avsnitt 4.8 Marint skräp och 4.9 Marint områdesskydd. Sammantaget ger indikatorerna en god bild över perspektivet Hav i balans.

Indikatorn miljöpåverkan i havet kan i sin ursprungliga form användas vid fördjupade utvärderingar förutsatt att underlag uppdateras. Det kan exempelvis bli aktuellt att uppdaterade underlag tas fram till Symphony inom ramen för uppföljning av kommande havsplaner eller som ett led i genomförande av nästa havsplaneringsomgång. Indikatorn kan då även kompletteras med underlag från kommande inledande bedömning inom havsmiljöarbetet.

4.2 P2 Tillgång till arbetsplatser i kustområdena

Indikatorn avser andelen av Sveriges samtliga arbetsplatser som återfinns inom kustområdena. Arbetsplatser är definierade som arbetsställen,

I beskrivningen av indikatorn uppges att den ska spegla möjligheten för befolkning inom kustområden att arbeta lokalt, samt att den ska visa på kustområdenas konkurrenskraft vad gäller att attrahera arbetstillfällen, i förhållande till övriga delar av landet.

Ett problem är att indikatorn inte återspeglar antalet arbetstillfällen utan enbart antalet arbetsställen. Ett arbetsställe kan således sysselsätta en person eller fem hundra personer, men denna skillnad återspeglas inte i indikatorns nuvarande utformning.

Vi bedömer att en indikator som bättre återspeglar *antalet* arbetstillfällen är möjligt att nå.

HaV föreslår därför att indikatorn ändras till ” **Tillgång till arbetstillfällen i kustområden**”. Indikatorn definieras som antal förvärvsarbete vid arbetsställen belägna vid kustområdena, som andel av antal förvärvsarbete i övriga Sverige

Vi får då ett samlat mått på mängden arbetstillfällen i kustområdena. Vi sätter samtidigt detta i relation till samtliga arbetstillfällen i övriga Sverige. Detta gör att vi får en uppfattning om hur väl utvecklingen av antalet arbetstillfällen i kustområdena står sig i förhållande till utvecklingen i hela landet.

En revidering enligt den ovan föreslagna skulle öka indikatorns relevans. Indikatorn baserar sig på en bearbetning av registerdata, som uppdateras kontinuerligt och där samma sätt att hämta data kan användas vid varje avrapportering. Indikatorn är därför repeterbar, har god resurseffektivitet och hög reliabilitet.

4.3 P5 Uppkopplade kustområden

Indikatorn avser andelen av Sveriges kustkommuner som har tillgång till bredband (minst 100 mb/s).

Indikatorn syftar till att belysa tillgång till modern kommunikationsteknologi som är av de viktigare förutsättningarna för att bo och verka i maritima områden.

Problemet är att indikatorn är otydligt preciserad. I princip finns tillgång till bredband i alla kommuner, men inte på alla platser där människor bor och verkar i kustområdena.

Vårt förslag är att indikatorn revideras så att den bättre återspeglar andelen som har tillgång till bredband. På grund av begränsningar i datatillgången kan vi inte exakt mäta hushållens bredbandstillgång för kustområdena, men vi föreslår att måttet istället fokuserar på arbetsställdas tillgång till bredband, då detta ger en god indikation på möjligheterna att bedriva näringsverksamhet i kustområdena utifrån tillgången till bredband.

Arbetsställets tillgång kan i någon mån också sägas spegla hushållens möjliga tillgång till bredband.

HaV föreslår att indikatorn ändras till **”Andelen av samtliga arbetsplatser i kustområden som har tillgång till bredband med minst 100 mb/s”**. Den föreslagna ändringen ökar indikatorns relevans.

Indikatorn baseras på en matchning av Post och Telestyrelsens (PTS) bredbandskarta mot SCB:s register över arbetsställen. PTS karta uppdateras årligen medan registret över arbetsställen uppdateras kontinuerligt. Modellen för att beräkna indikatorn kan återanvändas vid varje avrapporteringstillfälle. Här krävs en arbetsinsats för att beräkna indikatorn, men den bedöms vara måttlig. Uppgiften kan exempelvis tilldelas SCB.

4.4 P6 Smarta kustområden

Indikatorn avser kustkommunernas medianvärde jämfört med medianvärdet för samtliga Sveriges kommuner vad gäller andelen högutbildade och andelen i kreativa yrken. I beskrivningen av indikatorn anges att indikatorn ska visa på kustområdenas potential, detta i form av att attrahera högutbildade och personer med kreativa yrken.

Vi bedömer att indikatorn har flera brister, främst handlar det om bristande reliabilitet, resurseffektivitet och kommunicerbarhet

I syfte att förenkla indikatorn föreslår HaV att indikatorn enbart bör mäta andelen högutbildade i kustområdena. För att skapa högre relevans föreslår vi att andelen relateras till motsvarande andel för övriga Sverige.

HaV föreslår att indikatorn ändras till **”Andelen i befolkningen i kustområdena som har minst 3 års eftergymnasial utbildning i relation till övriga Sverige**.

Indikatorn baseras på registerdata över befolkningen, uppdateras löpande och finns tillgänglig hos SCB. Detta ökar resurseffektiviteten i indikatorn, utan att relevansen går förlorad. Det ökar också reliabiliteten i indikatorn. Vi föreslår att indikatorn byter namn till **P6 Högutbildade i kustområden**.

4.5 ÅO5 Innovation för maritima näringar

Indikatorn avser totala offentliga resurser fördelade till maritima näringar från innovationsprogram från Vinnova, Energimyndigheten och Tillväxtverket. Indikatorn syftar till att utgöra en slags approximation för innovationer inom de maritima näringarna.

Förslaget till utveckling av en ny innovationsindikator gör att denna indikator kan ersättas.

Kvalitetsöversynen, där samtal med berörda myndigheter även har ingått, har visat på stora svårigheter att få fram dessa uppgifter, med rimlig reliabilitet och resurseffektivitet. HaV föreslår därför att denna indikator utgår.

4.6 ÅO8 Resurser för internationellt samarbete kring innovationer och maritima miljöer

Indikatorn avser offentliga resurser fördelade till svenska maritima miljöer och företag från ett urval internationella samarbetsprogram. Insatser i Horisont 2020, Östersjöprogrammet samt Nordsjöprogrammet ingår.

Enligt beskrivningen av syftet med indikatorn är summan resurser som investeras i internationell samverkan i de utvalda programmen att se som en indikation på de totala resurser som läggs på internationell samverkan kring maritima miljöer och innovationer i de maritima näringarna. Indikatorn ska också spegla utvecklingen av Sveriges förmåga att ingå i denna typ av samverkan.

Vår bedömning är att indikatorn brister när det gäller flera av kriterierna:

- Reliabilitet: det finns tveksamheter till om det föreslagna måttet verkligen kommer att spegla den totala mängden resurser eller blir känslig för variationer i just de mätta programmen.
- Resurseffektivitet: det krävs stora manuella resurser för att avgränsa hur mycket av de nationella programmen som avsätts för Sverige.

HaV föreslår därför att denna indikator utgår. HaV ser över möjligheter till alternativ indikator.

4.7 ÅO9-13 Näringarnas konkurrenskraft

Indikatorerna återspeglar utvecklingen i de maritima näringarnas olika delbranscher (definierade enligt nedan). För varje delbransch finns tre delmått: sysselsatta (antal), förädlingsvärde (kr) samt varuexport (kr).

Vi bedömer att indikatorns relevans skulle öka om utvecklingen i de maritima näringarna relaterades till ett relevant jämförelsemått.

HaV föreslår att indikatorn ändras så tillvida att man för varje bransch relaterar utvecklingen i den maritima näringen till utvecklingen i en jämförelsebranschgrupp.

HaV föreslår att den ändras till

- **antal sysselsatta i den maritima näringen (samt relativ förändring uttryckt som ett indexvärde, där 100 är utvecklingen av samtliga sysselsatta i branschgruppen),**

- **förädlingsvärde (samt relativ förändring uttryckt som ett indexvärde där 100 är utvecklingen av branschgruppens totala förädlingsvärde),**
- **varuexport (samt relativ förändring uttryckt som ett indexvärde där 100 är utvecklingen av branschgruppens totala varuexport”.**

Vi föreslår följande jämförelsebranschgrupper för indexvärdeberäkning:

ÅO 9: Transport: Avd. H: Transport och Magasinering

ÅO 10: Maritim teknik och produktion: Avd. C: Tillverkning

ÅO 11: Havet som resurs: D: Försörjning el, gas mm; AO3 Jordbruk, skogsbruk, fiske.

ÅO 12: Fritid och turism: G: Handel, H Transport och magasinering

ÅO 13: Service S: Annan service

Utvecklingsförslaget syftar till att öka relevansen för indikatorn utan att nämnvärt påverka resurseffektiviteten.

4.8 Marint skräp

Marint skräp påverkar havs- och kustmiljön, och som en följd av detta, även människors upplevelser av kustområdet. En indikator för marint skräp är relevant för maritima strategins uppföljning eftersom den relaterar både till maritima strategins åtgärdsområde Friskt hav och till perspektivet Attraktiva kustområden.

Förslag till ny indikator

HaV föreslår som indikator ”**Marint skräp på stränder**”. Indikatorn används i miljömålsuppföljningen som en av fem indikatorer för miljökvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård.

Indikatorn mäter antal skräp per 100 meter strand. I indikatorn ingår sex referensstränder längs Bohuskusten (Skagerrak) och tio stränder i Kattegatt och Östersjön. Skräpet samlas in utefter en sträcka på 100 meter tre gånger per år (vår, sommar, höst). Antalet skräpföremål i indikatorn visas som ett medelvärde för de tre mätningarna. Vid mätning av strandskräpet ser man även på fördelning av olika material. Strandmätningarna utförs på samma strandsträcka från år till år. Håll Sverige Rent lagrar data för alla stränder i sin databas.

Bedömning av indikatorns kvalitet

Indikatorn tillämpas redan i miljömålssystemet. Den är repeterbar och har hög kvalitet. Eftersom det är en befintlig indikator som redan används årligen har den hög resurseffektivitet.

4.9 Utredning om indikator för marint områdesskydd

Marint områdesskydd utgör ett viktigt förvaltningsinstrument i havsmiljöförvaltningen. Sedan 2016 uppfyller Sverige sina nationella och internationella åtaganden när det gäller arealmål för marint områdesskydd som uppgår till 10 procent marint skyddade områden. Nu uppgår skyddet till 13, 8 procent. Förutom arealmålet, ska de skyddade områdena vara funktionella, representativa och sammanhängande. Det pågår en utveckling mot ytterligare skyddade områden och införandet av en adaptiv förvaltning som ska säkerhetsställa kvalitetsaspekter i skyddet. Detta innebär ett strategiskt planeringsarbete på större skala, där Sverige har identifierat gränsöverskridande målsättningar havsområdesvis och en sammanställning över vilka insatser som behövs för att säkerställa framtiden för de marina naturvärdena. Härigenom kommer andelen områdesskydd att öka framöver. I detta arbete tas höjd för hur skyddet eventuellt skulle kunna behöva förändras för att möta förändringar i omvärlden såsom klimatförändringar. HaV utreder hur en indikator för det marina områdesskyddet kan utformas. Syftet med indikatorn är att följa utvecklingen av förvaltningen. Den kan enbart kopplas till areal, men även till hur områdena förvaltas eller andra aspekter. Indikatorn kan kopplas till friskt och säkert hav, havet som naturresurs, fritid och turism och klimatanpassning.

Vid genomgången har vi även identifierat indikatorer som inte möter viktiga delar av våra uppställda kvalitetskriterier. I några fall har vi bedömt att det inte finns möjlighet eller skäl att utveckla dessa indikatorer.

5. Nyutveckling av indikatorer specificerade i uppdraget

Här redovisas de specifika indikatorer som ska utvecklas enligt uppdraget.

5.1 Klimat

Uppdraget är att utveckla en indikator för klimat, då det har stor relevans för maritima näringar och samhället.

HaV föreslår följande indikator för klimat: **”Utsläpp av växthusgaser (koldioxidekvivalenter) per förädlingsvärde i de maritima näringarna.”**

Indikatorn skapas med hjälp av data från miljöräkenskaperna. Definitionen av de maritima näringarna blir något förenklad för denna indikator jämfört med för rapporten i sin helhet, för att möjliggöra beräkningar. Data hämtas från miljöräkenskaperna och skattningar görs utifrån branschtillhörighet och företagsstorlek. SCB svarar för utvecklingen av metoden för skattningen.

Resultatet blir ett värde som visar CO₂-utsläppsekvivalenter i förhållande till förädlingsvärde för maritima näringar i Sverige.

Bedömning av indikatorns kvalitet

Indikatorn mäter de maritima näringarnas påverkan på klimatet, vilket i dialog med berörda myndigheter har bedömts vara den tolkning av uppdraget som ger mest relevans i förhållande till strategins syfte och mål. Uppgifterna samlas in och redovisas löpande av SCB, vilket främjar god repeterbarhet och hög resurseffektivitet. Den beräkning som krävs för att få fram uppgifterna kan automatiseras och därmed ge god resurseffektivitet i den årliga uppföljningen.

Data bedöms också ha god reliabilitet och de approximationer som görs bedöms inte leda till stora negativa konsekvenser för relevansen eller reliabiliteten .

Samverkan

Vi har samverkat med Naturvårdsverket, SMHI och Energimyndigheten i arbetet med att utveckla indikatorn. Olika perspektiv för indikatorn prövades, t.ex. möjligheterna att skapa en indikator för att mäta klimatförändringarnas effekter för maritima näringar och områden eller klimatåtgärders effekter på maritima näringar och kustområden. Myndigheterna kom fram till att både relevans och datatillgång talade för en indikator som fokuserar på de maritima näringarnas påverkan på klimatet.

Valet av mått diskuterades också i samråd med nämnda myndigheter.

5.2 Folkhälsa

Uppdraget är att utveckla en indikator som rör folkhälsa, för att på ett mer relevant sätt fånga upp sociala hållbarhetsaspekter av relevans för maritima verksamheter och dito förvaltning”

Förslag till nya indikatorer

HaV förslår att två indikatorer för folkhälsan utvecklas.

Ny indikator Folkhälsa 1: **Total förväntad återstående medellivslängd vid födseln för befolkningen i kustområden, som indexvärde, jämfört med befolkningen i övriga Sverige.**

Ny indikator Folkhälsa 2: **Andelen individer i kustområdena som lever i ekonomisk utsatthet, indexvärde där andelen av befolkningen i övriga Sverige utgör värde 100.**

Bedömning av indikatorernas kvalitet

Måttet som används för att definiera ”ekonomisk utsatthet” i detta fall är ett relativt inkomstmått som visar hur många som lever i hushåll med en

disponibel inkomst som understiger 60 procent av medianinkomsten i landet, även kallat att leva under ”låg ekonomisk standard”.³

Data för indikatorerna hämtas från SCB:s befolkningsregister respektive inkomst- och taxeringsregistret. Indikatorerna har i dialog med Folkhälsomyndigheten identifierats som relevanta indikatorer då de syftar till att fånga faktisk hälsa och en av hälsans centrala sociala bestämningsfaktorer.

Bedömningen är därför att de två indikatorerna har relativt god relevans för att jämföra utvecklingen av folkhälsan i kustområdena med övriga områden i Sverige. Tillsammans ger indikatorerna en bild av både variationerna i hälsa och i hälsans sociala bestämningsfaktorer.

Genom användningen av registerdata får vi hög repeterbarhet, resurseffektivitet och reliabilitet. Beräkningarna för att få fram indexvärdet kan automatiseras inför kommande års uppföljning.

Samverkan

Valet av indikator(er) har diskuterats med Folkhälsomyndigheten vars rekommendation mynnade ut i indikatorn ovan kopplat till medellivslängd.

HaV har slutligen valt att föreslå både måttet för medellivslängd och ekonomisk utsatthet, enligt ovan, som nya indikatorer för folkhälsa, då de båda är relevanta och får anses komplettera varandra.

Även andra möjliga indikatorer diskuterades, men bedömdes inte nå lika hög relevans eller resurseffektivitet i datainsamlingen. Generellt rekommenderar Folkhälsomyndigheten att man i uppföljningen av den maritima strategin bör ta större hänsyn till den socioekonomiska jämlikheten, knuten till flera av indikatorerna. I den fördjupade uppföljningen eftersträvar vi därför analyser som inkluderar ett jämlikhetsperspektiv där så är möjligt.

5.3 Maritim turism

Uppdraget är att utveckla en indikator för Maritim turism, så att finare detaljer rörande näringens utbredning och utveckling i maritimt sammanhang kan fångas upp.

Förslag till ny indikator

Ny indikator Turism: **Sysselsättning och omsättning i maritima turismnäringar och turism- och besöksrelaterade branscher i kustområdena.**

³ <https://www.scb.se/hitta-statistik/artiklar/2017/Att-mata-fattigdom/>

Måttet för sysselsättning respektive omsättning erhålls genom att man summerar:

- a) Data för den maritima turism- och besöksnäringen (definierad som en delbransch i de maritima näringarna) samt
- b) Data för arbetsställen belägna i kustområdet, inom ett urval övriga turism- och besöksrelaterade branscher. Värdena för dessa arbetsställen multipliceras med faktorvärden hämtade från den s.k. Turistkronan som anger hur stora andelar av de värden som skapas i dessa branscher som kan hänföras till turism och besöksnäringen.

Genom att addera värdena för a) och b) ovan för både sysselsättning och omsättning erhålls samlade sysselsättnings- respektive omsättningsmått för den maritima turismnäringen och turismen i kustområdena.

Bedömning av indikatorns kvalitet

Innan bedömningen av indikatorns relevans utifrån uppdraget kan göras är det viktigt att påminna om att turismen i de maritima områdena tas om hand av flera olika indikatorer i strategins uppföljningssystem. Exempel på andra indikatorer, rör utvecklingen i den maritima turismnäringen i indikatorerna ÅO 9 - 13, antalet gästnätter, säsongsförlängning mm. Detta har föranlett oss att tolka uppdraget som att målet är att utveckla en så övergripande indikator som möjligt med fokus på näringarna i kustområdet.

Med den indikator vi väljer får vi hög relevans vad gäller att skapa ett samlat mått på besöksnäringarnas utveckling. Genom att nyttja registerdata i kombination med redan befintliga undersökningar får vi också en god resurseffektivitet. Reliabiliteten är hög vad gäller de maritima näringarna generellt även om faktorerna för beräkningen av turismkronan får bedömas ha lägre reliabilitet. Vår bedömning är att detta inte är grund för ett ifrågasättande av metoden generellt.

Samverkan

Vi har samverkat med Tillväxtverket kring utvecklingen av indikatorn. Myndigheten har inte haft något att invända mot förslaget till den nya indikatorn.

5.4 Innovation

Uppdraget är att vidareutveckla en indikator för maritim innovation. I den tidigare rapporten som publicerades 2018 fanns ett utvecklat förslag om att samla in data för offentliga innovationsutgifter från ett urval innovations-finansierande myndigheter för att bedöma hur stor andel av dessa utgifter som kunde bedömas avsättas för de maritima näringarna.

Som nämnts ovan har vi bedömt att den metoden inte ger tillräcklig relevans, reliabilitet eller resurseffektivitet i datainsamlingen för att fungera som årlig indikator.

Förslag till ny indikator

HaV föreslår som indikator ett ”**Maritimt innovationsindex**”. Indexet byggs upp av tre olika mått:

- De maritima näringarnas utgifter för forskning och utveckling, jämfört med övriga näringar
- Andelen företag i de maritima näringarna som är yngre än tre år, jämfört med övriga näringar
- Andelen entreprenöriella individer⁴ i dagbefolkningen för kustområdena, jämfört med övriga Sverige

Det samlade måttet blir ett indexvärde som visar avvikelsen för maritim innovation jämfört med ”innovation i övrigt”. Ett värde under 100 indikerar att den maritima innovationen är lägre än innovationen i allmänhet medan ett värde över 100 indikerar det omvända. De tre olika måtten ges samma vikt (dvs. 1/3).

Måttet *utgifter för forskning och utveckling* baseras på företagens redovisade utgifter i bolagens årsredovisningar. De maritima näringarna definieras på samma sätt som för indikatorerna ÅO 9 – 13. Jämförelsebasen är densamma som i indikatorerna ÅO 9 – 13.

Måttet *andelen företag i branschen som är yngre än tre år* baserar sig på uppgifter från SCB:s företagsregister. De maritima näringarna och jämförelsebasen definieras på samma sätt som för indikatorerna ÅO 9 -13.

Måttet *andelen entreprenöriella individer* definieras som andelen egenföretagare och ”kombinatorer” i dagbefolkningen i kustområden och utgår från SCB:s register över befolkningen.

Alla tre måtten är indexvärden där ”de maritima näringarna” och ”kustområdet” jämförs med ”övriga jämförbara näringar” respektive övriga Sverige genom att räkna fram ett indexvärde där ”det övriga” utgör 100.

Bedömning av indikatorns kvalitet

Den största utmaningen för indikatorn Innovation är dess relevans utifrån strategins syfte och mål.

Med förslaget ovan får vi en indikator som för det första mäter investeringarna i forskning och utveckling (FoU) i de maritima näringarna,

⁴ Entreprenöriella individer är individer som är egenföretagare via enskild firma eller eget aktiebolag samt kombinatorer som kombinerar egenföretagande med anställning

dvs. företagens egen "input". Vi kan anta att den till viss del samvarierar med offentliga investeringar i forskning och utveckling med relevans för sektorn. Det finns dock vissa begränsningar i måttet. Bland annat fångas inte alla FoU-utgifter och olika företag har olika metoder för att redovisa sina utgifter för FoU. Detta begränsar dock inte möjligheterna att använda måttet för jämförelser över tid, vilket vi bedömt vara det centrala.

För det andra kompletterar vi med ett mått som fångar dynamiken i de maritima näringarna, det är ett mått på resultaten av mer grundläggande innovationsprocesser.

För det tredje fångar vi förutsättningarna för innovationer i kustområdet genom att inkludera måttet andelen entreprenöriella individer.

Sammantaget bedömer vi att indikatorn, baserad på dessa tre mått ger en så relevant bild av innovation som är möjligt utifrån övriga kvalitetskriterier för indikatorn.

Vår bedömning är att vi med de föreslagna måtten uppfyller höga krav på resurseffektivitet, repeterbarhet, och reliabilitet. Främst genom att data är registerbaserade och kommer från företags, och arbetsställeregistret, Bolagsverket och befolkningsregistret. Även om det finns luckor framför allt när det gäller företagens investeringar i FoU, så är jämförbarheten över tid och mellan de maritima näringarna och övriga näringar god.

Samråd

Samtal har förts med Vinnova, Formas och Energimyndigheten i syfte att uttömma andra möjligheter. I övrigt har samråd förts med SCB:s avdelning för innovationer och företag.

6. Sammanfattande kommentar

Avslutningsvis kan konstateras att vår kvalitetsutveckling resulterat i ett förslag där majoriteten av indikatorer lämnas orörda, men där ett mindre antal föreslås genomgå någon form av justering eller vidareutveckling och ett mindre antal indikatorer föreslås ersättas. Därtill har nya indikatorer utvecklats, i dialog med berörda myndigheter.

För befintliga indikatorer har översynen inneburit att enhetligheten i utformningen av de olika indikatorerna har stärkts, relevansen ökat bl.a. genom att indikatorerna i några fall omformulerats till jämförande mått. Översynen har också medfört en större resurseffektivitet genom att några indikatorer har justerats och andra tagits bort.

De nya indikatorerna har utvecklats med hänsyn till de fyra kriterierna relevans, repeterbarhet, reliabilitet och resurseffektivitet. Därtill har vi haft var och en av indikatorernas kommunikerbarhet i åtanke för att säkerställa

att uppföljningen av strategin kan fungera som det kunskapsunderlag det syftar till att vara.

6.1 Nästa steg

Nästa steg i genomförande av uppdraget är genomföra den årliga och fördjupade uppföljningen. Uppföljningen görs av ansvariga myndigheter med stöd av en särskild vägledning. Vägledningen utgör en instruktion för den rapport som ska tas fram för respektive indikator. Parallellt pågår arbete med utveckling av ett grafiskt upplägg. Uppdraget ska redovisas till regeringen senast den 31 augusti 2020.

Bilaga

Översikt av indikatorer

(överstrykning innebär justering/borttagande)

Indikator	Beskrivning	Kommentar
<i>P1 Hav i balans:</i> Miljöpåverkan i haven Kommentar: Utgår som årlig indikator i sin nuvarande form. Möjlighet till alternativ ses över. Indikatorn kan användas vid fördjupade utvärderingar framöver (istället för årliga). Perspektivet HaV i balans fångas även upp av indikatorerna ÅO01, ÅO2, ÅO3, samt föreslagen indikator för marint skräp och marint områdesskydd.	Indikatorn består av två delar: - Andel (procent) av det totala svenska havsområdet med hög miljöpåverkan - Andel med låg miljöpåverkan. Källa: HaV, Havsplaneringen.	Indikatorn består av en sammanvägning av den totala miljöbelastningen avseende flertalet påverkande komponenter. Data insamlas och redovisar total kumulativ påverkan enligt verktyg utvecklat för havsplaneringen. Indikatorn har koppling till mål 6.3, 14.1 och 14.2 i Agenda 2030.
<i>P2 Attraktiva kustområden:</i> Tillgång till arbetsställen arbetstillfällen i kustområden. Kommentar: Har ändrats från arbetsställen till arbetstillfällen.	Antal förvärvsarbetande vid arbetsställen belägna vid kustområdena⁵, som andel av antal förvärvsarbetande i övriga Sverige. Källa: SCB Centrala företags- och arbetsställeregistret.	Utgör ett samlat mått på mängden arbetstillfällen i kustområdena i relation till samtliga arbetstillfällen i övriga Sverige. Måttet gör att det går att få en uppfattning om hur väl utvecklingen av antalet arbetstillfällen i kustområdena står sig i förhållande till utvecklingen i hela Sverige.
<i>P3 Attraktiva kustområden:</i> Besöksattraktivitet	Andelen av samtliga gästnätter i Sverige som tillbringas i kustområdena. Källa: SCB:s bearbetning av Tillväxtverkets Gästnattsstatistik.	Indikatorn visar andelen av alla gästnätter som tillbringas i kustområdena. Indikatorn visar kustområdenas attraktionskraft för besök i förhållande till övriga Sverige. Indikatorn har koppling till mål 8.9 och 12.b i Agenda 2030.

⁵ Med "kustområden" avses (för P2 såväl som för övriga indikatorer där begreppet "kustområden" ingår) det område från strandlinjen och tio km inåt land. Till kustområdet i denna definition hör också allt område utanför strandlinjen – dvs. öar ingår i sin helhet i kustområdet oavsett hur stora de är. Tätorter med fler än 10 000 invånare ingår dock ej i definitionen även om de helt eller delvis ligger i kustområdet. När indikatorer för kustområdena bygger på att de relateras till "övriga Sverige", görs också i begreppet "övriga Sverige" samma undantag för tätorter med fler än 10 000 invånare.

<i>P4 Attraktiva kustområden:</i> Attraktiva boendemiljöer	Andelen av Sveriges befolkning bosatta inom kustområdena Källa: SCB:s register över befolkningen,	Indikatorn visar utvecklingen av befolkningen i kustområdena. Indikatorn visar kustområdenas attraktionskraft för bosättning. En ökad andel visar att kustområdenas attraktionskraft ökar visavis övriga Sverige.
<i>P5 Attraktiva kustområden:</i> Uppkopplade kustområden Kommentar: Har ändrats. Tidigare fokus på kommuner med bredband.	Andelen av samtliga arbetsplatser i kustområden som har tillgång till bredband med minst 100 mb/s Källa: Post och telestyrelsen, SCB register över arbetsställen	Indikatorn återspeglar andelen som har tillgång till bredband. På grund av begränsningar i datatillgången går det inte att exakt mäta hushållens bredbandstillgång för kustområdena, men genom att måttet istället fokuserar på arbetsställets tillgång till bredband, ger detta en god indikation på möjligheterna att bedriva näringsverksamhet i kustområdena utifrån tillgången till bredband. Arbetsställets tillgång kan i någon mån också sägas spegla hushållens möjliga tillgång till bredband. Indikatorn har koppling till mål 9.c i Agenda 2030.
<i>P6 Attraktiva kustområden:</i> Smarta kustområden Högtbildade i kustområden Kommentar: Har ändrats såtillvida att fokus är utbildningsnivån	Indikatorn mäter andelen i befolkningen i kustområdena som har minst 3 års eftergymnasial utbildning i relation till övriga Sverige. Källa: SCB	Indikatorn visar på kustkommunernas förmåga att attrahera högtbildade.
<i>P7 Konkurrenskraftiga näringar</i>	Indikatorn består av tre delar som tillsammans avser de samlade maritima näringarna enligt SCB:s definition: Antal sysselsatta i de maritima näringarna Förädlingsvärdet i de maritima näringarna (mnkr) Varuexport i de maritima näringarna (tkr) Källa: SCB	De tre måtten ger sammanlagda en god bild av de maritima näringarnas konkurrenskraft. Indikatorn har koppling till mål 8.2 och 9.2 i Agenda 2030.
<i>ÅO1 Friskt och säkert hav:</i> Kväve och fosforbelastning på havet	Indikatorn består av två delar, fördelat på geografiska havsbassänger. Fosforbelastning på havet Kvävebelastning på havet Källa: HaV, indikator för miljö kvalitetsmålet Ingen övergödning.	Att minska övergödningen är enligt strategin en viktig förutsättning för balans i de marina ekosystemen. Minskad övergödning är också en del i de nationella miljömålen och Agenda 2030-målen. Indikatorn visar på Sveriges belastning på havsbassängerna. Den kan även redovisas i förhållande till de svenska belastningstaken som beslutats inom Aktionsplanen för Östersjön. Indikatorn omfattar inte Skagerrak. Indikatorn har koppling till mål 6.3, 14.1 och 14.2 i Agenda 2030.
<i>ÅO2 Friskt och säkert hav:</i>	Indikatorn räknas fram från underlagsdata från sju lokaler	Indikatorn visar utvecklingen av miljögifter i havet. Giftfria marina livsmedel är grundläggande för att

Miljögifter i svenskfångad sill och strömming fisk Kommentar: Indikatorn får samma namn som miljömålsindikatoren.	och innebär en sammanställning av nio farliga ämnen i sill och strömming. Källa: HaV, indikator för miljö kvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård.	säkerställa "ekosystemtjänster som behövs för en fortsatt utveckling av de maritima näringarna". Indikatorn har koppling till mål 6.3, 12.4, 14.1 och 14.2 i Agenda 2030.
ÅO3 Friskt och säkert hav: Hållbart nyttjade fisk- och skaldjursbestånd i kust och hav	Indikatorn är ett aggregerat mått på andelen fisk- och skaldjursbestånd som nyttjas hållbart. Källa: HaV, indikator för miljö kvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård.	Hållbart fiske är en av de grundläggande förutsättningarna för att säkerställa marina ekosystem i balans samt "ekosystemtjänster som behövs för en fortsatt utveckling av de maritima näringarna" Indikatorn har koppling till mål 12.2, 14.2 och 14.4 i Agenda 2030.
ÅO4 Friskt och säkert hav: Olyckor och tillbud i svenska vatten	Indikatorn är ett mått på samtliga rapporterade olyckor och tillbud med svenskt flaggade och utländska fartyg på svenskt territorialvatten. Data delas upp på tre kategorier: allvarliga olyckor, mindre allvarliga olyckor, samt tillbud. Källa: Transportstyrelsen.	Att minska antalet olyckor till sjöss är på flera sätt viktigt för att nå visionen om ett friskt och säkert hav. Indikatorn visar utvecklingen av antalet olyckor och tillbud fördelat på händelsernas karaktär. Indikatorn har koppling till mål 8.8 och mål 14.1 i Agenda 2030.
ÅO5 Kunskap och innovation: Innovation för maritima näringar Kommentar: Utgår. Ersätts av helt ny indikator för innovation	Totala offentliga resurser fördelade till maritima näringar från innovationsprogram från Vinnova, Energimyndigheten och Tillväxtverket (exakt definition av innovationsprogram återstår). Definitionen av maritima näringar utgår från SCB:s definition. Källa: respektive innovationsmyndighet.	De statliga innovationsresurserna utgör en viktig förutsättning för näringslivets förnyelse och långsiktiga hållbarhet. Indikatorn visar på de maritima näringarnas förmåga att attrahera dessa resurser. Indikatorn har koppling till mål 7a, 8.2 och 9 i Agenda 2030.
ÅO6 Planering: Översiktsplanering kust, hav och skärgård	Andelen av Sveriges kustkommuner som har översiktsplanerat hela sitt kust- och havsområde. Källa: Boverket, enkät till Sveriges kommuner.	Den fysiska planeringen skapar förutsättningar för den maritima näringen. För att kunna följa utvecklingen för havs- och kustområden är det därför relevant att mäta utvecklingen inom den fysiska planeringen. Antalet kustkommuner som har översiktsplanerat kust, skärgård och hav är därför en viktig indikator. Indikatorn har koppling till både mål 11.a och mål 14 i Agenda 2030

ÅO7 Funktionella regler och tillståndprocesser: Rättvisa Trafikslagsregelverk	Sjötrafikens internalisering av samhällsekonomiska kostnader (procent av samhällskostnaderna som internaliseras i skatter, avgifter, etc.). Jämförelser med exempelvis fordonstransporter på väg och järnväg är möjlig. Källa: Trafikanalys	Genom indikatorn får vi ett mått på regelverkens funktionalitet för sjötrafiken. Indikatorn har koppling till mål 8.4 och 9.2 i Agenda 2030.
ÅO8 Internationellt samarbete: Resurser för internationellt samarbete kring innovationer och maritima miljöer Kommentar: Utgår. HaV ser över möjligheten till alternativ indikator. Ersätts delvis av helt ny indikator för innovation.	Offentliga resurser fördelade till svenska maritima miljöer och företag från ett urval internationella samarbetsprogram. Insatser i Horisont 2020, Östersjöprogrammet samt Nordsjöprogrammet föreslås ingå. Källa: respektive programansvarig myndighet	Summan resurser som investeras i internationell samverkan i de utvalda programmen är en indikation på de totala resurser som läggs på internationell samverkan kring maritima miljöer och innovationer i de maritima näringarna. Indikatorn visar också på utvecklingen av Sveriges förmåga att ingå i denna typ av samverkan Indikatorn har koppling till mål 7a och 17 i Agenda 2030.
ÅO9 – 13 Förutsättningar för näringslivet: Näringsarnas konkurrenskraft (Transport, Maritim teknik och produktion, Havet som resurs, Fritid och turism samt Service. Kommentar: Har ändrats såtillvida att för varje bransch relateras utvecklingen i den maritima näringen till utvecklingen i en jämförelsebranschgrupp.	•antal sysselsatta i den maritima näringen (samt relativ förändring uttryckt som ett indexvärde, där 100 är utvecklingen av samtliga sysselsatta i branschgruppen), •förädlingsvärde (samt relativ förändring uttryckt som ett indexvärde där 100 är utvecklingen av branschgruppens totala förädlingsvärde), •varuexport (samt relativ förändring uttryckt som ett indexvärde där 100 är utvecklingen av branschgruppens totala varuexport". Källa: SCB	Här ges en mer detaljerad bild över utvecklingen i de olika maritima delbranscherna, ställt i relation till utvecklingen i relevanta jämförelsebranschgrupper enligt följande: ÅO 9 Transport: Avd. H: Transport och Magasinering ÅO 10 Maritim teknik och produktion: Avd. C: Tillverkning ÅO 11 Havet som resurs: D: Försörjning el, gas mm; A03 Jordbruk, skogsbruk, fiske. ÅO 12 Fritid och turism: G: Handel, H Transport och magasinering ÅO 13 Service: S: Annan service Indikatorn har koppling till mål 8.2 och 9.2 i Agenda 2030.
ÅO14 Förutsättningar för näringslivet: Havsbaserad energiproduktion	Indikatorn består av tre delmål: Installerad effekt i havsbaserad vindkraft i svenska vatten och i svensk ekonomisk zon (megawatt) Källa: Länsstyrelsen i Västra Götaland (www.vindlov.se) Antal havsenergianläggningar (våg- och strömkraft, energiutvinning från skillnader i temperatur- och salthalt) i svenska vatten och i svensk ekonomisk zon. Installerad effekt (megawatt) i dito anläggningar Källa: Energimyndigheten (IEA OES-rapporteringen)	Indikatorn kompletterar näringarna inom området Havet som naturresurs, genom att visa på den havsbaserade energiproduktionens omfattning och utveckling. Indikatorn har koppling till mål 7.2 i Agenda 2030.

ÅO15 Förutsättningar för näringslivet Sveriges fartygsflotta	Antalet handelsfartyg och specialfartyg⁶ med en bruttodräktighet över 100, i det svenska registret och i svensk regi. Källa: Trafikanalys	Denna indikator visar storleken på den svenska fartygsflottan och flottan som kontrolleras av svenska rederier. Storleken på den svenska flottan påverkar bland annat Sveriges inflytande i internationella sjöfartsfrågor, möjligheten att behålla arbetstillfällena och sjöfartskompetens i Sverige.
ÅO16 Förutsättningar för näringslivet Övernattning/besök i kustområdena	Indikatorn består av tre delmått, Antalet gästnätter i besöksanläggningar i svenska kustområden Antalet Besökare/gästnätter i kryssningstrafik i svenska hamnar Antalet gästhamnsnätter Källa: Tillväxtverket, Svenska Gästhamnsföreningen, Svenska hamnar, samt SCB.	Indikatorn kompletterar indikatorn för maritim turism med ytterligare maritima gästnätter. Indikatorn har koppling till mål 8.9 i Agenda 2030.
ÅO17 Förutsättningar för näringslivet Säsongsförlängning	Indikatorn består av förändringen i andel av totala antalet gästnätter i kustområdena som ligger utanför juni – augusti. Källa: Tillväxtverkets inkvarteringsstatistik	Indikatorn ger ett mått på den totala säsongen för kustnära besöksanläggningar.
ÅO18 Förutsättningar för näringslivet Fångster av fisk och skaldjur	Indikatorn består av den totala fångsten av fisk och skaldjur i det yrkesmässiga fisket i havet uttryckt i levande vikt. Källa: SCB/HaV årlig officiell statistik för yrkesfisket	Indikatorn ger ett mått på hur mycket fisk och skaldjur som det yrkesmässiga fisket i havet fiskar varje år och därmed produktiviteten i sektorn.
ÅO19 Förutsättningar för näringslivet Produktion av vattenbruk	Indikatorn består av den totala produktionen vattenbruksprodukter Källa: SCB årlig officiell statistik för vattenbruket	Indikatorn ger ett mått på hur mycket fisk och skaldjur som vattenbruket producerar varje år och därmed produktiviteten i sektorn.
NN Marint skräp på stränder Kommentar: Ny indikator	Antal skräp per 100 meter strand. I indikatorn ingår sex referensstränder längs Bohuskusten (Skagerrak) och tio stränder i Kattegatt och Östersjön. Källa: HaV, indikator för miljö kvalitetsmålet Hav i balans samt levande kust och skärgård.	Marint skräp påverkar havs- och kustmiljön, men som en följd av detta, även människors upplevelser av kustområdet. Indikatorn relaterar både till maritima strategins åtgärdsområde Friskt hav och till perspektivet Attraktiva kustområden. Indikatorn har koppling till mål 12.1, 12.4 och 14.1 i Agenda 2030.

⁶ Fartyg som utför olika stödtjänster inom sjöfarten. Exempelvis isbrytare, bogserfartyg, arbetsfartyg, etc.

NN Marint områdesskydd Kommentar: Utformning utreds	Andel marint områdesskydd i havsområdet.	Marint områdesskydd utgör ett viktigt förvaltningsinstrument i havsmiljöförvaltningen.. Syftet med indikatorn är att följa utvecklingen av förvaltningen. Den kan enbart kopplas till areal, men även till hur områdena förvaltas eller andra aspekter. Indikatorn relaterar till friskt och säkert hav, havet som naturresurs, fritid och turism och klimatanpassning. Indikatorn har koppling till 14.2 i Agenda 2030.
NN Klimat Kommentar: Ny indikator	Utsläpp av växthusgaser (koldioxidekvivalenter) per förädlingsvärde i de maritima näringarna. Källa: SCB, miljöräkenskaper	Indikatorn mäter de maritima näringarnas påverkan på klimatet. Indikatorn har koppling till mål 8.4, 9.2 och 13.2 i Agenda 2030.
NN Folkhälsa Kommentar: Ny indikator	Total förväntad återstående medellivslängd vid födseln för befolkningen i kustområden, som indexvärde, jämfört med befolkningen i övriga landet. Andelen individer i kustområdena som lever i ekonomisk utsatthet⁷, redovisas som ett indexvärde där andelen av befolkningen i övriga landet utgör värde 100. Källa: SCB, befolkningsregister respektive inkomst- och taxeringsregistret	Tillsammans ger indikatorerna en bild av både variationerna i hälsa och i hälsans sociala bestämningsfaktorer i kustområdena. Dessutom görs en jämförelse med övriga Sverige. Indikatorn har koppling till mål 3 i Agenda 2030.
NN Maritim turism Kommentar: Ny indikator	Sysselsättning och omsättning i maritima turismnäringar och turism- och besöksrelaterade branscher i kustområdena. Källa: SCB	Måttet för sysselsättning respektive omsättning erhålls genom att man summerar a) data för den maritima turism- och besöksnäringen (definierad som en delbransch i de maritima näringarna) samt b) data för arbetsställen belägna i kustområdet, inom ett urval övriga turism- och besöksrelaterade branscher. Värdena för dessa arbetsställen multipliceras med faktorvärden hämtade från den s.k. Turistkronan⁸ som anger hur stora andelar av de värden som skapas i dessa branscher som kan hänföras till turism och besöksnäringen. Genom att addera värdena för a) och b) ovan för både sysselsättning och omsättning erhålls samlade sysselsättnings- respektive omsättningsmått för den maritima turismnäringen och turismen i kustområdena.

⁷ Måttet som används för att definiera "ekonomisk utsatthet" i detta fall är ett relativt inkomstmått som visar hur många som lever i hushåll med en disponibel inkomst som understiger 60 procent av medianinkomsten i landet, även kallat att leva under "låg ekonomisk standard".

⁸ Källa, turismsatellitkontot, SOU 2017:95 Ett land att besöka

		Indikatorn har koppling till mål 8.9 i Agenda 2030.
NN Maritimt innovationsindex Kommentar: Ny indikator	Samlat index uppbyggt av: •De maritima näringarnas utgifter för forskning och utveckling, jämfört med övriga näringar •Andelen företag i de maritima näringarna som är yngre än tre år, jämfört med övriga näringar •Andelen entreprenöriella individer i dagbefolkningen för kustområdena, jämfört med övriga Sverige Källa: SCB	Indikatorn mäter investeringarna i forskning och utveckling (FoU) i de maritima näringarna, dvs. företagens egen "input". Det går att anta att den till viss del samvarierar med offentliga investeringar i forskning och utveckling med relevans för sektorn. Det finns dock vissa begränsningar i måttet. Bland annat fångas inte alla FoU-utgifter och olika företag har olika metoder för att redovisa sina utgifter för FoU. Detta begränsar dock inte möjligheterna att använda måttet för jämförelser över tid, vilket vi bedömt vara det centrala. Indikatorn innehåller även ett mått som fångar dynamiken i de maritima näringarna, det är ett mått på resultaten av mer grundläggande innovationsprocesser. Förutsättningarna för innovationer i kustområdet fångas upp genom att andelen entreprenöriella individer inkluderas.